

Tällainen ehdotus tehtäisiin osastoille ja liitoille, mutta siitä ei tehtäisi mitään kiinteätä päätöstä tässä kokouksessa juuri siksi, ettei ole lainkaan sanottu, ollaanko kolmiliiton perusjärjestöissä taipuvaisia tällaisen muokkailun toimeenpanemiseen.

Valiokunnan vastalauseen mukaisesti minä siis ehdottaisin, että tyydyttäisiin tässä kokouksessa laatimaan vain sellainen realinen toimintaohjelma tulevan edustajakokouksen välikautta varten. Ei siis vielä toteutettaisi uudestaan muovailua, vaan päätettäisiin nyt, että vain ne liitot muodostetaan uudestaan joilla näyttää olevan siihen mahdollisuuksia, mutta ei kiinteästi päätettäisi, millä tavalla muut liitot, ovat järjestettävät. Täällä on yksimielisesti hyväksytty Hakennusteollisuustyöväen liitto. On suuri edistysaskel, jos siihen, saadaan asianomaiset liitot yhtymään. Tämäkin liitto voitaisiin alkaa vaatimattomasti, vähemmällä työläisryhmällä, sillä siten syntyi vähemmän selkkauksia ja vastustusta järjestöjen ja niiden jäsenten puolelta, eikä se suinkaan estäisi sitä myöhemmin kehittämästä suurempia joukkoja käsittäväksi.

Samoin minä ehdotan tämän Saha-, Kuljetus- ja Sekatyöväen liiton, jota minä yleensä en suinkaan pidä onnistuneena muodostuksena, säilytettäväksi edelleen sellaisenaan, niin ettei sitä ennen ensi edustajakokousta ruvettaisi erittelemään.

Metallityöntekijäin liittoon nähden olen aivan samalla kannalla kuin valiokunnan mietinnössä ja vastalauseessa, Jalometallityöntekijäin liitolle lausutaan vain toivomus, että se liittyisi Metalliteollisuustyöntekijäin liittoon.

Ajurien liitto jäisi entiselleen.

Minä näin ollen ehdottaisin, että tyydyttäisiin tällä kertaa laatimaan vain ohjelma tätä edustajakokousten välikautta varten. Jos se sellaisena saataisiin käyntiin kuin täällä vastalauseessa on ehdotettu, niin minun nähdäkseni se olisi jo suuri askel liittojen yhdistämisistä kohden. Kokonaisuohjelmaa liittojen uudelleen muokkaamiseksi ei tämä kokous minun mielestäni voi tyydyttävästi ratkaista. Se voi laatia sellaisen ohjelman, kuten viime kokouksessakin, jota ei kuitenkaan voida panna käytäntöön ja niin se tulee taas ensi kokouksessa uudelleen muokattavaksi. Tämä ei ole edullista ammatilliselle liikkeelle, sillä monet liitot ovat silloin epävarmassa asemassa eivätkä tiedä, koska saavat sellaisenaan la. kkautustuomionsa.

II j. Niemelä: Vuorio sanoi, ettei pitäisi lähteä sille tielle, että joka kerta edustajakokouksessa ollaan epämääräisellä pohjalla. Mutta jos siltä tieltä koetetaan päästä, niin ei silloin pitäisi yhtyä Vuorion vastalauseeseen. Jos siihen vastalauseeseen yhdytään, niin tosiaan ollaan epävarmalla pohjalla ja ollaan pakotettuja joka ainoassa Ammattijärjestön edustajakokouksessa uudelleen tätä asiaa pohtimaan. Sitä vastoin valiokunnan mietintö tarkoittaa sitä, että meidän ei tarvitse aina kulkea samaa vanhaa latua. Vuorio mainitsi myös, että kolmiliittoa ei ole millään tavalla muokattava, elleivät sanotun liiton jäsenet ole edustajakokouksessaan siitä päättäneet.

Valiokunnan mietinnöstä ilmenee, että mikään yhtymä ei ole tarpeellinen toteuttaa ennen vuoden 1925 loppua. Siihen mennessä on myös kolmiliiton edustajakokous. Myöskään ei nykyinen kolmiliitto valiokunnan mietinnön mukaan tule hajoamaan, sillä kolmiliiton valtava jäsenenemmistö jää samaan liittoon;. Liitto muuttaa nimensä puuteollisuutta käsittäväksi työläistenliittoutumaksi, Puuteollisuustyö väen liitoksi. Tähän liittoon yhtyvät silloin kaikki sillä työalalla työskentelevät työläiset. Jo ennen tämän edustajakokouksen alkua on kolmiliitossa toimitettu äänestys rakennustyöväestöön kuuluvain kesken. Siten rakennustyöväen liitto saa siltä taholta varmuutta. Tälle perustalle on syntynyt tämä valiokunnan mietintö. Jos hyväksymme mietinnöni saamme kestävän pohjan järjestömuotokysymykselle.

Vuorio mainitsi Puuteollisuustyöväen liiton muodostamisesta, että siihen liittoon yhdistyvät myöskin kunnan työläisten eräät ryhmät, m.m. puhdistustyöläiset. Nämä puhdistustyöläiset ovat tavallaan kuljetustyöläisiä ja ovat he ennen kuuluneet Kuljetustyöntekijäin liittoon. Tämä yhtymä ei siis ole mahdollon kulkemaan toisten mukana. Kuljetustyöntekijäin liiton muodostuttua se ryhmä varsin hyvin voi siihen liittoon yhtyä.

Kuljetustyöntekijäin liitoni muodostumiselle ei ole tässä määritetty vissiä aikaa syystä, että on itsestään selvää, ettei liitto muodostu, elleivät asianomaiset työläisryhmät: rautatieläiset, ajurit, merimiehet ja muut siitä pääätä. Näiden työläisryhmien päätöksellähän tietenkin tällainen liitto muodostuu.

Kajoan tässä vielä Puuteollisuustyöväen liittoon. Mietinnössä sanotaan, että Puuteollisuustyöväen liittoon kuuluvat tulitikkutehtaiden työläiset. Minä tahtoisin siihen lisätä: "elleivät nämä paremmin kuulu johonkin muuhun liittoon". Sillä voivathan tulitikkutehtaiden työläiset kuulua yhtä hyvin kemiallisten tehtaiden työläisten liittoon. Sitten täällä puhutaan lastaus- ja purkaustyöläisistä. Tahtoisin siihenkin lisätä: "mikäli nämä eivät paremmin sovellu johonkin toiseen liittoon". Onhan paljon mahdollista, että lastaus- ja purkaustyöläisistä suurin osa soveltuu paremmin kuljetustyöntekijäin liittoon. Kuljetustyöntekijäin liittoa koskevaan siihen kohtaan, jossa sanotaan: "kaupan y.m. liikenteen työläiset", tahtoisin lisätä: "lastaus- ja purkaustyöläiset, jotka eivät paremmin sovellu muihin liittoihin". Millä tavalla nämä uudet liitot olisivat muodostettavat siitä sanotaan valiokunnan' mietinnön sivulla 5: "Nämä neljä liittoa nimittäin Merimiesten ja Lämmittäjien, Rautateiden työntekijäin, Liike- ja Taloustyöntekijäin sekä Ajurien liitot, voivat aikanaan' yhdistyä muodostamalla yhden Kuljetustyöntekijäin liiton, johon Ammattijärjestön toimikunnan ja asianomaisten liittojen suostumuksella voivat siirtyä ne kuljetustyöntekijät, jotka tämän liiton muodostumisen jälkeen siihen paremmin soveltuvat kuin entisiin liittoihinsa". Tässä ei ole esitetty vissiä aikaa, johon mennessä tämä liitto olisi muodostettava.

Näin ollen, jos hyväksymme tällaisen järjestämuotoehdotuksen, olemme astuneet terveelle järjestömuotopohjalle.

K. Vuokila ehdotti Saha-, Kuljetus- ja Sekatyöväen liiton ponsi-ehdotukseen lisättäväksi seuraavaa:

Suomen Paperiteollisuustyöväen liiton toimikunnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin Paperiteollisuustyöväen liiton yhdistämiseksi Puuteollisuustyöväen liittoon. Tällä lisäyksellä puhuja hyväksyi valiokunnan mietinnön.

H. Luoto ehdotti puheenvuorot rajoitettavaksi sekä puheajan kahteen minuuttiin.

Kokous päätti rajoittaa puheenvuorot, mutta ei puheaikaa,

Saima Kiviranta: Pyytäisin asianomaisten kiinnittämään erityis-, fä huomiota siihen, onko ammatilliselle liikkeelle edullista liittojen vajojen muuttteleminen joka-ainoassa edustajakokouksessa? Pienissä ryhmissä siten saadaan tehdä samaa järjestelytyötä edustajakokousten väliajat eikä pystytä muuta tekemäänkään. Viime edustajakokous päätti, että Liike- ja Talous-työntekijäin liitot yhdistetään. Liitot alistuivat tähän ja yhtyivät. Talous työntekijäin ja Elintarvetyöntekijäin liitot taasen pitäisi yhdistää, joten toimintatilanne ci laisinkaan pääse vakiintumaan. Ja tiedetään, että paljon enemmän muuta tehtävää näillä liitoilla olisi kuin että niiden täytyy järjestö-rajoista neuvotella.

Valiokunnan ehdotus sisältää, että Elintarvetyöntekijäin liittoon kuuluvat myös kaikki myyjät, varastotyöläiset, lämmittäjät, koneenhoitajat, ajomiehet, konttoristit y.m., jotka toimivat elintarvetyö-alalla. Sitten täällä edelleen sanotaan, että siihen voivat kuulua kaikki muutkkn, jotka eivät paremmin sovi johonkin toiseen liittoon. Minä sain ainakin sen käsityksien evästyskeskustelusta, että täällä tahdotaan pyrkiä yhdistämään pieniä liittoja, jotta saataisiin liitot voimakkaiksi mutta valiokunnan mietintö ei kuitenkaan edusta samaa kantaa, Valiokunnan mietintö tahtoo tehdä jonkun liiton toiminnan mahdottomaksi. Mitä tehdään enää Liike- ja Taloustyöntekijäin liitolla, kun siitä poistetaan suurin osa sen alaisista työläisistä? Minkä verran silloin jää tähän liittoon toimivaa ainesta?

Valiokunnan jäsenille jakoko järjestyneelle työväelle yleensä lienee tunnettua, että tämän liiton muodostavat, mikäli se koskee liiketyöläisiä, suurimmaksi osaksi osuuskauppaliikkeiden työläiset. Liiketyöläisiä toimii koko maassa suuri joukko, jotka pitäisi saada tähän liittoon, mutta miten näitä sinne saadaan, kun siitä erotetaan pois entinen kantajoukko? Kuka sitten kokoaa ne järjestymättömät työläiset? Ei tietysti kukaan. Ne saavat olla oman onnensa nojassa. Sanotaan: kunnes nämä itse käsittävät asemansa. Aivan niini. Kunhan ne käsittäisivät? Mutta järjestöthän ovat juuri sitä varten, että niiden avulla koetetaan saada työläiset käsittämään asemansa ja liittymään järjestöihin. Ja että ne, jotka jo ovat järjestöissä, koettavat kaikkien mahdollisuuksien nojalla saada kaikki mukaan.

Kaiken tämän perusteella — en tahdo pitemmältä asiaa selittää — on minulla se käsitys, että liiketyöläinen, toimikoon hän ravinto- tai muulla alalla, elintarvekaupassa tai missä muussa tahansa, 011 aima sama liiketyöläinen ja tavallinen kauppa-apulainen. Samoin konttoristikin on sama ammatilainen, olkoon hän sitten elintarveliiikkeii tai vaatetusliikkeen konttorissa. Jos Liike työntekijäin liitto pidetään toiminnassa, jota edelleen kannatan, niin silloin pitää kaikkien liike-, konttori- ja varastotyöläistei kuulua yhteen liittoon, muuten sitä liittoa ei tarvita.

Yhdyn Vuorion vastalauseeseen, mikäli se koskee Elintarveteollisuus- ja Liiketyöntekijäin liittoa sekä tahtoisin nimenomaan huomauttaa, että Kirjateollisuustyöväen liitosta poistetaan kirjapainoliikkeiden konttoristit, koska he ovat konttoristeja sekä ovat Liiketyöntekijäin liiton alaisia. Elintarvetyöntekijäin liittoon on ehdotettu kuuluvaksi aivan vieraita ryhmiä, jotka eivät ole elintarvetyöläisiä, kuteni pesijät, saunojen ja kylpylaitosten sekä sairashuoneiden työläiset. Nämä työalat ovat mielestäni enemmän liikealoja kuin elintarvealoja, joten niiden työläisten pitäisi olla järjestössä liiketyöläisten mukana.

Fanny Tuliniemi yhtyi Vuorion vastalauseeseen Elintarvetyöntekijäin liittoon nähden sekä ehdotti pesijät, saunojen ja kylpylaitosten sekä sairashuoneiden työläiset liiketyöläisten järjestöön kuuluviksi. Muuten yhtyi puhuja Kivirannan lausuntoon.

L. Hulkkonen: Järjestömuotokysymyksen evästyskeskustelussa tuotiin esille se ajatus, että mikäli ehdotus koskee Kirjateollisuustyöväen, liiton järjestelyä — ehdotuksessa kun mainittiin, että sanomalehden toimittajat tulisivat liiton jäseniksi — että tämä kohta jätettäisiin neuvottelujen kautta asianomaisten liittojen ratkaistavaksi. Mietinnössä on asetettu periaatteessa samalle pohjalle kuin alkuperäisessä ehdotuksessa. Mitään vastalauseita sitä vastaan ei meidän liiton taholta ole tahdottu tehdä, mikäli se koskee sanomalehden toimittajien ja kirjapainokonttorihenkilökunnan ottamista meidän liittomme, vaikka olemme sitä mieltä edelleen, että tämä asia olisi jätettävä näiden liittojen välisten neuvottelujen kautta, päätettäväksi. Täällä edellinen puhuja jo huomautti tästä kohdasta ja minä pyydän yhtyä kannattamaan tätä Kivirannan ehdotusta. Samoin kannatan Fanny Tuliniemen ehdotusta, koska se koskee tämän ehdotuksemme toista kohtaa.

K. Toppinen: Jo lähetekeskustelussa esitettiin Tie- ja Vesirakennustyöväen liiton työläisten sekä liittotoimikunnankin kanta tässä liittojen yhdistämisessä, jonka yhtymän tulisivat muodostamaan valtion rautateiden konepajojen työväen liitto, Kautatieläisten ammattiliitto ja Tie- ja Vesirakennustyöväen liitto. . Tässä ei hyvin suuria eroavaisuuksia meidän liiton kaiunalta katsoen ole, niin järjestömuotokomitean kuin valiokunnan mietintöönkään nähden. Mutta se ero siinä on, että valtion kanava- ja siltarakennustyöläiset on tahdottu edelleen! jättää pois tästä yhtymästä. Asia on niin, kuten lähete-

keskustelussa tuli esille, että nämä työläiset, niin pieni ryhmä kuin yleensä onkin, muodostavat varsinaisen osan rautatierakennuksilla työskentelevästä työväestöstä, Jo itse työn laatu on sama näillä silta- ja kanava-rakennustyöläisillä, mutta silloin kun välttiin on työn-antajana, niin valtion mestarit vievät jo työpaikalle mennessään mukanaan työläiset, ja vievät ne tavallisesti rautatierakennuksilta. Tämä tapahtuu sillä edellytyksellä, että nämä ovat ennestään tottuneet tällaiseen työhön. Kun siltarakennukset ovat lyhytaikaisia — kanavarakennukset useassa tapauksessa kestävät pitempiä aikoja — ja nämä miehet tulevat siirretyiksi takaisin rautatietöihin, niin on silloin heitä lähempänä rautateiden työläisten liitto.

Ehdotan asiaa koskevaan päätöslauselmaan seuraavaa:

Rautateiden työntekijäin liitto.

Tähän liittoon tulevat kuulumaan: kaikki S. Valtion ja yksityis-
ratojen työläiset, valtion kanava- ja siltarakennus- sekä ratojen rakennus- ja korjausityöläiset ja myöskin Suomen Valtionrautateiden konepajojen työläiset.

T. Visanen yhtyi Toppisen lausuntoon.

H. Joki oli sitä mieltä, että työläisryhmien liittoutumisen määrää ennen kaikkea työalat ja teollisuussuhteet, joten ei voida estää ryhmän siirtymistä toiseen liittoon. Puhuja oli myös sitä mieltä, että osastojen siirtyminen liitosta toiseen saisi tapahtua varoineen ja velkoineen. Sitä varten puhuja ehdottaa seuraavaa:

Ammattijärjestön kokous lausuu Ammattijärjestön alaisille liitoille sen toivomuksen, että nämä kokouksen järjestömuotopäätöksiä toteuttaessaan — milloin osastojen muutto liitosta toiseen tulee kysymykseen— sallisivat osastojen muuton tapahtua varoineen ja velkoineen.

II. Kalenius arvosteli mietintöön liittyvää vastalauseetta.

V. Tyllinen kannatti vastalauseetta.

J. Karjalainen yhtyi Joen lausuntoon.

D. Karvonen oli sitä mieltä, että rakennustyöväen liittoon pitäisi kuulua myös rakeimustarveteollisuuden työläisten. Paperiteollisuustyöväen liitto puhujan mielestä voisi yhtyä Puuteollisuustyöväen liittoon.

Otettiin yhden tunnin päivällisloma.

Päivällisloman jälkeen, klo 2,10 i.p., ryhtyi puheenjohtajaksi *Hj. Långström*.

L. Nurmiaho: Koska Metalliteollisuustyöntekijäin liiton taholta ei ole tähän kysymykseen aikaisemmin tässä kokouksessa kiinnitetty huomiota, niin minä ilmoitan liittomme edustajain puolesta ja valtuuttamana, että nämä tulevat tässä kysymyksessä äänestettäessä asettumaan eroavalle kannalle Metalliteollisuustyöntekijäin liittoon nähden sekä tulevat esittämään eriävän mielipiteensä sitä päätöstä vastaan, joka todennäköisesti tulee tässä kokouksessa syntymään järjestömuotovaliokunnan ehdotuksesta. Tällä toimenpiteellä tahto')

MetallitcoUisuustyöntekijäin liitto edelleen omaksua sen kannan, että valtion rautateiden konepajojen ja yksityiskonepajojen työläisten pitäisi kiinteästi kuulua Metalliteollisuustyöntekijäin liittoon. Tietoisena siitä käsityksestä, mikä tällä hetkellä valtion rautateiden konepajojen työläisten keskuudessa vallitsee heidän järjestäytymiseensä nähden, ei liittomme taholta ole tätä kysymystä lähdetty tässä kokouksessa enemmälti tehostamaan. Olemme nimittäin vakuutettuja siitä että järjestömuotovaliokunnan ehdotus, enempää kuin sen mukainen päätöskään tässä kokouksessa, eivät tule tyydyttämään valtion rautateiden konepajojen työläisiä. Heidän keskuudessaan tulee edelleen olemaan siitä ristiriitaisuutta. Näiden työläisten omassa keskuudessa täytyy olla yhteisymmärryksellistä järjestötoimintaa ja sen nojalla tulee tapahtua ratkaisu siitä, mihin he kuuluvat, Mainitsen myös, että se erimielisyys, mikä meidän liittolamme on valtion rautateiden konepajain työläisten yhdistämisestä rautateiden työntekijäin liittoon, ei suinkaan ole mikään perustelematon erimielisyys, vaan on työläisryhmistä suoraan ilmenevää. Meillä ei vielä olla siinä määrin tietoisia teollisuusliittoperiaatteen mukaisesta järjestäytymisestä, että siihen voitaisiin ilman muuta luottaa. — Eihän näinkään pieni ryhmä kuin on järjestömuotovaliokunta, ole keskittynyt yhtenäisen ehdotuksen taakse, vaan on senkin erimielisyys kahtia jakanut. — Ei siis ole ihme, ettei tämä kokous pysty tekemään niin tiiviitä päätöksiä järjestömuotokysymyksessä, että ne kokonaisuudessaan kaikkia työläisryhmiä tyydyttäisivät. Kuten sanottu, emme me metallityömiehet ole lähteneet tästä kysymyksestä riitakysymystä täällä tekemään, vaan edustajamme tulevat jättämään eriävän mielipiteensä tässä asiassa syntyvää päätöstä vastaan.

O. Oksanen yhtiä Nurmiahon lausuntoon.

V. Vuorio: Koska tämä kysymys piakkoin tulee ratkaistavaksi, niin olisi ensin ratkaistava juuri näiden periaatteiden välillä, siis valiokunnan mietinnön ja sen vastalauseen välillä, joista toinen sisältää sen periaatteen, että yleensä luodaan sellainen ohjelma, millä lavalla liittojen rajat vastaisuudessa olisi järjestettävä, minkälaiset liitot om koetettava muodostaa sökä vastalauseen periaatteen välillä, joka sisältää sen, että on laitettava vain ikäänkuin toimintaohjelma tulevaan edustajakokoukseen asti. Mitä täällä on tehty erikoisehdotuksia, niinkuin se, että rakennusliitosta vielä poistettaisiin eräitä ryhmiä ja että Elintarvetyöntckijäin liitosta niinikään poistettaisiin eräitä ryhmiä, ne minusta eivät ole periaatteellisia, kysymyksiä, vaan ne ovat aivan käytännöllisiä, jotka voidaan helposti järjestää. Minulla ei olo mitään sitä vastaan, että pesulaitosten, saunojen ja sairashuoneiden! työläiset poistetaan Elintarvetyöntekijäin liitosta eikä sitäkään vastaan, että kaikki elintarvetehtaiden ja leipomoiden sekä varastojen työläiset kuuluvat myöskin tähän liittoon, sillä kun valiokunnan mietinnössä ja sen. vastalauseessa täytyy erikoisesti nämä, määritellä, niin on katsottu, että ne kuuluvat näiden laitoksien työläisiin

yleensä. Alina luulen, että tämä asia on kypsä tällä kertaa päättyäkseen.

E. Nuru: Nurmiaho lausui täällä, että Suomen valtion rautateiden konepajain työläiset ennen kaikkea haluavat olla Mctalliteollisuustyöntekijäin liitossa, mutta se väite ei pidä paikkaansa. Että näillä työläisillä on liittoutumiseen nähden aivan toisellinen kanta kuin minkä Nurmiaho esitti, sen toteamiseksi pyydän saada lukeatässä kappaleen eräästä asiakirjasta:

"Suomen Valtion Rautateiden Helsingin Konepajan työntekijäin yhteisessä kokouksessa keskusteltua mihin liittoon Suomen valtioin Taulat, konepa jäin työläisten on edullisempi kuulua, todettiin, että luonnollisin liitto, joka parhaiten voi valvoa näiden konepajani työläisten etuja, on toistaiseksi Suomen valtion rautateiden konepajam työntekijäin liitto ja sen jälkeen kun yhteinen Rautatieläisten liitto muodostuu, on siihen liittyttävä. Siis kun nykyään kuitenkin kuuluu jäseniä muihinkin liittoihin ja huomattavammin Suomen Metalliteollisuustyöntekijäin liittoon, ryhtyköön Suomen valtion rautateiden konepajain liitto neuvotteluihin kaikkien niiden liittojen kanssa, joiden jäseniä Suomen valtion rautateiden konepajoilla työskentelee, tarkoituksella saada näiden jäsenet liittymään Suomen valtion rautateiden konepajain työntekijäin liittoon."

Mielestäni olisi edullisempaa sittenkin tämän edustajakokouksen hyväksyä tämän mietinnön loppuosassa oleva vastalause.

V. Haline perustellussa puheenvuorossaan totesi, että Ammattijärjestön toimikunta laatiessaan järjstömuotoehdotuksen on tarkoittanut sillä saada aikaan entistään paremman keskityksen järjestötoiminnassamme. Näin ollen puhuja puolsi Ammattijärjestön toimikunnan ehdotuksen hyväksymistä.

Fvina Pietikäinen: Minä pyytäisin aluksi sanoa eräille tovereille, että meitä ei ole tänne lähetetty näykkimään toineni toisiamme, joskin meillä on täällä tilaisuus lausua eroavat mielipiteemme. Mehän olemme lähetetyt tänne järjestämään yhteisiä, joukkojen asioita. Tämä Elintarvetyöntekijäin liitto on muuten semmoinen, johan on kaikki työntekijät koetettu sulloa huolimatta siitä, sovimmeko me kaikki siihen. Minä edustan joukkoja, jotka tyytyvät siihen, mikä katsotaan parhaaksi, mutta näen kuitenkin, että pesijät, kylvettäjät ja silittäjät eivät ole samallaisissa töissä kuin elintarvetyöläiset. (Kokouksesta: Ovatko ne sitten sahatyöläisiä?) Saha-työläisiäkö? Sen verran heillä on yhteyttä sahatyöläisten kanssa, että he pesevät sahatyöläisen paidan niinkuin liiketyöläisenkin paidan ; pesevät sahatyöläisen nahan niinkuin liiketyöläisenkin nahan! Minä ainakin toivoisin, että toistaiseksi nämä työläiset annettaisiin olla siinä liitossa, jossa, he nyt ovat, koska ne itse haluavat siinä olla, nimittäin Saha-, Kuljetus- ja Sekatyöväen liitossa. Jos tulevaan edustajakokoukseen mennessä heille löydetään jossakin parempi paikka, niin sittenpä hän siitakin päätettäköön. Ja koska näitä työläisiä ei huolita elintarve- teollistmstyöläisten joukkoon, niin mitäpä syytä on tehdä edelleen

tarjouksia. Sitten täällä on eräs naistyyöläisryhmä: ulkotyöläisnaiset eli rakennustyyöläisnaiset. Heillä ei ole edustajaa täällä. Minusta he kuuluvat rakennustyyöläisten liittoon, vaikka muurarit eivät, heitä siihen huoli. Minusta olisi muuten, hauskaa nähdä, tulevatko muurarit toimeen ilman naisia? Naisethan ne ovat näihin asti passanneet muurarimestareita, kantaneet heille raskaimmat taakat ja ihmisinä saaneet olla näiden mestarien edessä vain .ala-arvoisia! Mutta jos nyt mennään teollisuusliittomuotoihin, niin katson, että rakennustyyöläisnaisten täytyy kuulua samaan liittoon kuin muurarien ja kirvesmiesten. Toivoisin, että rakennustyyöläisnaiset sovitettaisiin siihen liittoon, koska heillä ei täällä ole edustajaa, joka heitä puolustaisi. Ja kun nyt ehdottomasti tullaan siirtymään yhdestä liitosta, toiseen, niin minä kannatan sitä, että järjestöt saisivat siirtyä varoineen ja velkoineen jos kerran ovat veronsa maksaneet entiselle liitolleen.

Lopuksi ehdotan, että yllämainitsemani työläisryhmät: pesijät, silittäjät, kylvettäjä ja sairashuoneiden työläiset saisivat edelleen olla Salia-, Kuljetus ja Sokatyöväen liitossa,

J. Jokela ilmoitti ryhmänsä puolesta, että se hyväksyy valiokunnan mietinnön.

F. Heinonen: Kun katselee tätä valiokunnan mietintöä ja siihen liitettyä vastalauseita, mikäli se koskee Blintarvetyöntekijäin liiton ja Liike- ja Taloustyöntekijäin liiton suhdetta toisiinsa, ei siinä aluksi huomaa kovin paljon eroa. Mutta siinä on se asiallinen ero, että jos me hyväksyisimme tuon vastalauseen niin siitä jatkuisi sellaista riitaa, mitä jo tähänkin saakka näiden kahden liiton välillä on ollut. Minun mielestäni sellainen olisi vältettävä, että Liike- ja Taloustyöntekijäin liitolle ei tulisi niin. paljon vaivaa eikä sihteerin tarvitsisi ensi Ammattijärjestön edustajakokousta varten toimittaa erikoista lehteä. Sen tähden pitäisin tarpeellisena, että nämä rajat tarkemmin määriteltäisiin. Elintarvetyöntekijäin liiton edustajat puolustavat valiokunnan ehdotusta Blintarvetyöntekijäin liittoon nähden muussa suhteessa, paitsi että siitä poistettaisiin: "myyjät, konttoristit, pesijät, saunojen ja kylpylaitosten sekä sairashuoneiden työläiset". Samalla kannatan sitä ehdotusta, että jos osasto tämän järjestelyn nojalla tulee liitosta toiseen siirtymään, niin se varoineen tai velkoineen saisi siirtyä.

Edelläsanottuun Heinosen tekemään muutosehdotukseen yhtyivät H. Joki ja J. Karjalainen.

V. Halen: Pyysin tämän puheenvuoroni kannat taakseni valiokunnan tekemää mietintöä tässä asiassa sekä Niemelän tekemää toista ehdotusta, joka koskee lastaus- ja purkaustyyöläisiä, jotka valiokunnan mietinnössä ehdotetaan puuteollisuusliiton yhteyteen ja. edelleen kannatan; Vuokilaa aivan samoin kuin Jokela täällä esitti.

Hj. Niemelä: Kun täällä on puhuttu ryhmäharra.stuksista, niin minä tahdon huomauttaa, että tämä järjestömaotokysymys ei kulje minkään ryhmnäliarrastuksen mukana. Voin tässä mainita, että puu¹

työläiset, metallityöläiset, kolmiliiton edustajat, vaatetustyöntekijät ja vielä monet muutkin ovat järjestönuotoasiassa aivan yksimielisiä. Ainoastaan pienet muutoseikat saattoivat joissakin kolidissa erottaa heidän mielipiteitään. Metallityöläisten edustaja Nurmiako m.m. sanoi olevansa järjestömuotokysymyksessä metallityöläisiin nähden mietinnön kannalla sillä lisäyksellä, että myöskin rautatienkonepajojen työläisten olisi kuuluttava metallityöläisten liittooni. Ja minä myönnän että Nurmialio on siinä oikeassa. Sillä ei se yhdistyminen, jota rautateiden konepajojen työläiset nyt tavoittavat, ole oikeaan osunutta. Saima Kiviranta äsken sanoi: "Jos me taas muuttaisimme liittomme rakennetta, joutuisimme, yhä olemaan järjestömuotorakennustöissä". Minun käsitykseni mukaan emme aina tarvitse järjestöjemme rajoja käydä, kun nyt käymme melkoisen tarkasti. Jos me tällä kertaa hyväksymme tämän valiokunnan mietinnön, niin silloin pääsemme asiassa sellaiselle pohjalle, että voimme sen nojaan todellakin rakentaa uuden ja pysyvän järjestömuodon.

Puheenvuorot tulivat loppuun käytetyiksi, jonka jälkeen ryhdyttiin tekemääni asiasta päätöstä. Ensin kokous päätti, että jokaisesta ehdotuksesta, niiden hyväksymiseksi tai hylkäämiseksi, äänestetään erikseen.

Toimitettiin äänestykset valiokunnan mietintöön tehdyistä lisäyksistä ja muutosehdotuksista.

Kokous päätti, 40 äänellä 10 ääntä vastaan, hyljätä Saima Kivirannan tekemän muutosehdotuksen.

J. Joen tekemän muutosehdotuksen päätti kokous miltei yksimielisesti hyljätä.

K. Toppisen tekeämäi muutosehdotuksen päätti kokous hyljätä äänestyksellä 36 äänellä 9 ääntä vastaan.

F. Heinosen tekemän muutosehdotuksen, jota Joki ja Karjalainen ilmoittivat kannattavansa, päätti kokous hyljätä suurella äänen enemmistöllä.

K. Vuokilan tekemän muutosehdotuksen päätti kokous hyljätä äänestyksellä 30 äänellä 25 ääntä vastaan.

Ilj. Niemelän tekemät muutosehdotukset niinkään päätti kokous hyljätä äänestyksellä 41 äänellä 22 ääntä vastaan.

Tämän jälkeen ryhdyttiin äänestämään Järjestömuoto- ja sääntö - valiokunnan mietinnön n:o 1 ja mietintöön liittyvän vastalauseen välillä.

Kokous päätti 51 äänellä 17 ääntä vastaan hyväksyä Järjestömuoto- ja sääntövaliokunnan mietinnön n:o 1.

Lopuksi tuli äänestys Ammattijärjestön toimikunnan laatiman ehdotuksen ja Järjestömuoto- ja sääntövaliokunnan mietinnön n:o 1 välillä.

«• Äänestyksessä annettiin Ammattijärjestön toimikunnan ehdotuksen puolesta 5 ääntä ja valiokunnan mietinnön puolesta 53 ääntä, joten kokous päätti hyväksyä järjestömuoto- ja sääntövaliokunnan mietinnön n:o 1 sellaisenaan.

Järjestömuotokysymys julistettiin loppuunkäsittelyksi sekä päätetyksi.

Päätökseen esitettiin seuraavanlaiset vastalauseet:

Katsoen siihen, että S. Ammattijärjestön 5:s edustajakokous on hyväksynyt teollisuusliittoperiaatteen, jonka pohjalla tämän kokouksen olisi ollut määrättävä liittojen rajat, emme hyväksy nyt tehtyä päätöstä siltä osalta, joka koskee SVK:n konepajain työntekijäin liiton yhdistämistä Rautateiden työntekijäin liittoon, koska SVR:n Jonepajain työntekijät työalaansa nähden ovat metallityöläisiä ja niin, ollen olisi heidän kuuluttava S. MetalliteoUisuustyöntekijäin liittoon.

F. A. Hyrsky, II. Turunen, Ate Liesi, J. Kaunohi, Ilmari Vuori, K. Harju, J. Koski, T. Huurre.

Ilmoitamme täten vastalauseemme päätöstä vastaan, jolla valtion silta- ja kanavarakennuksilla työskentelevät työläiset päätettiin erottaa perustettavasta Rautateiden työläisten liitosta.

T. Visanen. E. Riihimäki. V. Dufva.

Esitämme täten vastalauseemme äsken tehtyyn päätökseen, mikäli se koskee Elintarveteoliisuustyöntekijäin ja Liike- ja T.aloustyöntekijäin liittojen yhdistämistä, joka toimenpide mielestämme ei tule edistämään näiden alojen työläisten järjestäytymistä. Yhdymme tässä Vuorion esittämään vastalauseeseen sekä keskustelun kuluessa tehtyyn ehdotukseeni, että Kirjatyöntekijäin liittoon määrätyt kirjapaino- ja sanomalehtikonttoreissa työskentelevät työläiset poistetaan Kirjatyöntekijäin liitosta, koska vastalauseessa mainittu Liiketyöläisten liitto käsittää jo tämänkin alan työläiset.

Saima Kiviranta. Fanny Tuliniemi.

Mikäli edelläoleva koskee Kirjatyöntekijäin liittoa, yhdymme vastalauseeseen.

Lassi Hulkkonen, Eri. Virtanen, V. Tammisto, B. Lehtinen.

Esitettiin Järjestömuoto- ja sääntövaliokunnan mietintö n:o 2

Aiomattijärjestön säännöistä.

K. Kankuri: Kuten edustajat muistavat, ei sääntöihin tehty paljon muutosehdotuksia, vaan tulivat ne hyväksytyiksi pykälittäin käsiteltäessä melkein kokonaan. Myös valiokunta hyväksyi ne sellaisenaan, koska raha-asiaivaliokunta ei tehnyt muutosta neljenteenkään pykälään ehdotuksen mukaisesti. Kuudennen pykälän seitsemännen kohdan toiseni kappaleen esittää valiokunta näin kuuluvaksi: "Edustajakokoukskulujen kokonaissumma jaetaan liittojen maksettavaksi suhteellisesti jäsenluvun mukaan". Kahdeksannen pykälän neljanteen kohtaan ei tehty muutosehdotusta eikä sitä sen vuoksi

valiokuntaan lähetetty, mutta valiokunnan mielestä kaivataan sääntöihin sellainen muutos, että tilintarkastajia valittaisiin edelleenkin kolme, koska jo vanhojen sääntöjen mukaan ensi vuotta varten on niin tehty. Täten ei kesken toimiaikaa tarvitse tilintarkastajain keskeyttää toimintaansa, kun uudet säännöt tulevat voimaan. Muutettu kohta tulisi siis kuulumaan näin: "Edustajakokous valitsee 3 vakinaista ja 3 varatilintarkastajaa".

Seuraavat pykälät ovat jo hyväksytyt, mutta 11 § :n ehdotetaan lisättäväksi, että sen viimeinen lause tulee näin kuuluvaksi: "Nämä säännöt astuvat voimaan heinäkuun 1 päivänä 1923".

Kun jäsenmaksut kannetaan vuosineljänneksittäin, tulisi siis tämän vuoden puolivälistä alkaen jäsenmaksut suoritettavaksi uusien sääntöjen mukaan.

A. Hellman ehdotti, että uudet säännöt määrättäisiin voimaan tuleviksi vuoden 1924 alussa.

Hellmanin ehdotusta ei kannatettu.

Kokous päätti yksimielisesti hyväksyä Järjestömuoto- ja sääntövaliokunnan mietinnön n:o 2, joten Ammattijärjestön säännöt tulivat lopullisesti hyväksytyiksi sekä astuvat voimaan heinäkuun 1 p:nä 1923.

Esitettiin Menettelytapavaliokunnan mietintö n:o 3

Valtiollisten vankien avustamisesta.

Kun luokkasota v. 1918 päättyi, joutui kymmeniätuhansia Suomen työväenluokan jäseniä valkoisen voittajan vangiksi. Näistä tulivat melkein jokainen työläinen tuomituksi monivuotisiin kuritus-huonerangaistuksiin, suuri joukko elinkautiseenkin kuritushuonerangaistukseen. Vaikka sen jälkeen useilla amnestioilla on laskettu ehdonalaiseen vapauteen muutamia tuhansia valtiorikosoikeuksien tuomitsemia työläisiä, on vankiloissa vielä huomattava määrä työväenluokan jäseniä. Sitäpaitsi on porvariston luokkakosto yhä jatkuvasti vainotoimenpiteillään tel Jennyt vankiloihin työväenluokkaan kuuluvia henkilöitä, erittäinkin niitä, jotka tavalla tai toisella ovat koettaneet porvariston sortotoimenpiteitä vastustaa ja osoittaa työvälle kapitalismin hyökkäyksen merkityksen työväenluokalle sekä viittoa tietä luokkataisteluaan käyväälle köyhälistölle. Tästä onkin johtunut, että sitä mukaa kuin tuomionsa kärsineet tai amnestian kautta vankiloista päässeet ovat jättäneet paikkansa toistaiseksi avonaisiksi, on pitkäaikaisilla tuomioilla toisia järjestötoimintaan osaaottaneita teljetty tilalle. Siten on vankiloissa viruvien toveriemme lukumäärä aina pysynyt suurena eikä mitään parannusta asiain tilassa näytä olevan odotettavissa, pikemmin päinvastoin.

Suomen Ammattijärjestön edustajakokous ei saata olla kiinnittä-mättä huomiota tällaiseen porvaristoni jatkuvaan työväenluokan vainoon, varsinkin kun sen alaisten järjestöjen yhteisessä luokkataistelurintamassa olevia jäseniä on joutunut näitten vainotoimenpiteiden

uhriksi. Senvuoksi on tärkeätä ja luokkataistelumme menestymisen kannalta välttämätöntä, että koko työväenluokka on koottava taisteluun porvariston käymää luokkasortoa vastaan, sillä vastustaja, jota vastaan käymme luokkataistelua, on vielä siksi voimakas, että sen kukistamiseksi tarvitaan köyhälistön kaikki voimat vähentymättömänä. Työväen koko luokkavoima onkin ensi kädessä koottava yhteiseen rintamaan valtiollisten vankien vapauttamisen puolesta ja tässä tarkoituksessa kehoittaa edustajakokous maan molempia työväenpuolueita ja niiden eduskuntaryhmiä yhteisesti ja kiireellisesti ryhtymään sellaisten aloitteiden tekoon, että tämä kysymys saataisiin työväkeä tyydyttävään ratkaisuun ja lausuu edustajakokous, että Suomen Ammattijärjestö tukee koko voimallaan kaikkia niitä rehellisiä pyrkimyksiä ja aloitteita, jotka tarkoittavat valtiollisten vankien vapauttamista,

Edustajakokous ei voi myöskään olla kiinnittämättä huomiota valtiollisten vankien avustuskysymykseen. Luokkataistelumme menestymisen kannalta on edelleen tärkeätä, ettemme amakaan avustustoimintamme laiminlyönnin kautta aiheuta luokkataisteluarmeijamme heikontumista ja sen yksilöiden ennen aikaista sortumista. Senvuoksi on välttämätöntä, että ammatillisesti järjestynyt työväki yhdessä poliittisesti järjestyneen työväen kanssa ottaa valtiollisten vankien ja heidän avuntarpeessa olevien perheittensä asian omaksi asiakseen. Ainoastaan yhteistoiminta koko työväenluokan luokkavoimalla saattaa valtiollisten vankien ja heidän perheittensä turvontaa asemaa huojentaa. Tämän avustuskysymyksen saattamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaiselle kannalle on suunnitelmanmukainen avustustoiminta molempien työväen puolueiden puolue-toimikuntain ja Ammattijärjestön toimikunnan myötävaikutuksella saatava aikaan, jotta päästäisiin siitä hajanaisesta toiminnasta, jota avustuksen järjestelyssä valtiollisille vangeille on tähän saakka ilmennyt. Suunnitelmanmukaisen toiminnan avulla voidaan luoda tehokkain apu, koska avustuksen järjestelytyötä voidaan enemmän kuin tähän saakka keskittää.

Parhaiten toimintamuotojen löytäminen tässä kysymyksessä on hyvin vaikea. Menettelytapavaliokunta onkin kysymystä käsitellessään ja kuultuaan eräitten tähän saakka avustustyössä mukana olleiden asiantuntijain mielipidettä, tullut siihen käsitykseen, ettei valtiollisten vankien avustamistyölle ole edustajakokouksen luotava kiinteitä muotoja. Senvuoksi onkin valiokunnassa kiinnitetty huomiota etupäässä niihin suuntaviivoihin, joita tässä kysymyksessä olisi seurattava. Koko maata käsittävään avustustoimintaan nähden asettuu valiokunta samoin kuin Ammattijärjestön toimeenpaneva valiokunta kielteiselle kannalle, mutta pitää sensijaan vaali-piirittain keskitettyä toimintaa suotavana ja tuloksia tuottavana, edellyttäen, että vaali-piireissä toimivat keskuskomiteat ovat vuoro-vaikutuksessa keskenään. Tämänlainen järjestely ei estäisi kuitenkaan muodostamasta molempien työväen puolueiden ja Ammatti-

järjestön yhteistä komiteaa, jonka telitäväksi jäisi suunnitelmien teko avustustyössä ja ohjeiden anto vaalipiirit-tain toimiville keskuskomiteoille. Sen tehtäväksi jäisi vielä propagandanteko vankien asian hyväksi, vankienpäivän järjestely ja lisäksi valtiollisten vankien n.s. henkisen nälän tyydyttäminen, toimittamalla vankiloihin kirjallisuutta ja sanomalehtiä, kun sitävastoin vaalipiirittäni toimivat keskuskomiteat hoitaisivat muun puolen avustustyössä ja ohjaisivat vuorostaan paikallisten ammattiosastojen, työväenyhdistysten y.m. työväenjärjestöjen toimintaa.

Erikoista huomiota kiinnittää valiokunta vankiloissa viruvien avun tarpeessa olevien toverien perheitten huoltamiseen, sillä tähän puoleen asiassa ei ole liian aikaista puuttua. Vankiloissa olevien toveriemme turvattomat perheet, vaimot ja lapset, ovat useimmissa tapauksissa joutuneet suunnattomaan kurjuuteen. Että kurjuus on johtanut valitettaviin epätoivon tekoihin; ei ole näin ollen ihmeteltävää. Senvuoksi on avustustyössä tähän puoleen kiinnitettävä entistä suurempaa ja tarkempaa huomiota.

Vielä on valiokunta kiinnittänyt huomiota siihen ehdotukseen, joka tarkoittaa Ammattijärjestön alaisten liittojen jäsenten pakollista verotusta valtiollisten vankien avustustyön hyväksi. Vaikka vankiloissa viruvien tovereittemme asia epäilemättä suuremmalle osalle työväenluokan jäseniä on oma asia, ei valiokunta katso voivansa yhtyä tähän ehdotukseen, koska pakollisella ja useissa liitoissa tapahtuvalla ylimääräisellä verotuksella valiokunnan mielestä enemmän vahingoitettaisiin kuin hyödytettäisiin vankien asiaa. Senvuoksi katsookin valiokunta, että varojen hankkimiseen nähden asetuttaisiin vapaaehtoisuuden kannalle ja että edustajakokous kehoittaisi liittoja ja ammattiosastoja kykynsä mukaan taloudellisesti auttamaan valtiollisten vankien hyväksi tehtävää työtä.

Edelläolevaan nojaten ehdotamme Suomen Ammattijärjestön G:nneen edustajakokouksen päätettäväksi:

Koska valtiollisten vankien vapauttamiseksi käytävää taistelua on edelleen ja yhä voimakkaammin jatkettava, päättää edustajakokous,

että työväen koko luokkavoima on koottava yhteiseen taisteluun vankiloissa viruvien valtiollisten vankien vapauttamisen puolesta; '

että edustajakokous tämän tarkoituksen saavuttamiseksi kehoittaa maan molempia työväen puolueita ja niiden eduskuntaryhmiä yhteisesti ja kiireellisesti ryhtymään sellaisiin aloitteiden tekoon, että tämä kysymys saataisiin työväkeä tyydyttävään ratkaisuun; ja

että Suomen Ammattijärjestö tukee koko luokkavoimallaan kaikkia niitä rehellisiä pyrkimyksiä ja aloitteita, jotka tarkoittavat valtiollisten vankien vapauttamista.

Koska edustajakokous samalla pitää tärkeänä ja välttämättömänä, että niin kauan kuin valtiollisten vankien lopullista vapauttamista

ei ole tapahtunut, vankiloissa olevia valtiollisia vankeja ja heidän avun tarpeessa olevia perheitään on työväen koko luokkavoimallaan avustettava, päättää edustajakokous,

että poliittisten vankien avustustoiminnan saattamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaiselle kannalle, velvoitetaan Ammattijärjestön toimikunta kääntymään molempien työväen puolueiden puoleen ehdotuksella, että ne asettaisivat kumpikin yhden edustajan, jotka Ammattijärjestön toimikunnan valitseman edustajan kanssa suunnittelisivat valtiollisten vankien avustustoiminnan tehokkaammalle kannalle saattamista ja ryhtyisivät muutenkin siitä johtuviin toimenpiteisiin;

että näin muodostettu toimikunta ryhtyisi kiireellisesti sellaisiin toimenpiteisiin, että maan kaikkiin vaalipiireihin perustettaisiin valtiollisten vankien avustustyötä varten keskuskomiteoja, jotka alaisissaan piireissä järjestäisivät avustustyön ja olisivat vuorovaikutuksessa keskenään; ja

että Suomen Ammattijärjestön alaiset liitot ja osastot kykynsä ja varojensa mukaan yhdessä muitten työväenjärjestöjen kanssa tukevat valtiollisten vankien ja heidän avun tarpeessa olevien perheittensä tai huollettaviensa avustamiseksi tehtävää työtä.

Jaakko Kivi: Minulla ei tietenkään ole tätä valiokunnan mietintöä vastaan mitään sanomista, mutta me tiedämme, että suurempia toimenpiteitä kuin mitä tähän saakka, olisi kohdistettava vankilassa olevien vapauttamiseksi. Ja tämän vuoksi minä lyhyesti ehdotan tätä toimenpidettä koskevaan ponsiehdotukseen yhden lisäkohdan joka tulisi kuulumaan näin:

"Että Suomen Ammattijärjestön kuudes edustajakokous kääntyy Punaisen Ammatillisen Internationalen, Amsterdamin Internationalen, Kommunistisen Internationalen, Toisen Internationalen ja Wienin Internationalen puoleen vetoomuksetta, että nämä yhtyisivät tukemaan Suomen työtätekevää luokkaa meidän taistelussamme o.mnsstian puolesta sekä että kokous velvoittaa Suomen Ammattijärjestön toimikunnan luutimaan vetoomuksen sanamuodon ja saattamaan sen yllämainittujen kansainvälisten järjestöjen tietoon."

Minä haluaisin uskoa, että tämä ei tule olemaan turha toimenpide. Se saattaa olla hyvinkin merkityksellinen ensinnäkin siihen nähden, että todella toverimme vankiloissa näkevät heidän eteensä jotain tehtävän ja että näin monesta kansainvälisestä järjestöstä ainakin yhden luulisi ottavan tämän asian vakavalta kannalta, joka sellaisena jo voi vaikuttaa vankiloissa olevien toveriemme hyväksi. Ehdotan siis kokouksen hyväksyttäväksi ylläesittämäni lisäyksen.

Kiven ehdottaman; lisäyksen mukaan ottaen, päätti kokous yksimielisesti hyväksyä Menettelytapavaliokunnan mietinnön n:o 3.

Esitettiin Menettelytapavaliokunnan mietintö n:o 4
Työläisten asunto-oikeuksien turvaamisesta erinäisillä teollisuus-
alueilla.

Viitaten alustusviikossa oleviin Paperiteollisuustyöväen liiton liittotoimikunnan ja Ammattijärjestön toimikunnan ansiosta antamiin lausuntoihin, ehdottaa menettelytapavaliokunta, että Paperiteollisuustyöväen liiton liittotoimikunnan asiasta esittämät alustusviikossa sivuilla **101**—102 olevien ponsien 1), 2), 4) ja 5) kohta hyväksyttäisiin, mutta että 3) kohta tulisi kuulumaan seuraavasti:

3) että työriitojen sattuessaa on työnantaja estettävä häättöjä toimittamasta ainakin siihen asti, kun kuukausi on kulunut siitä, milloin työriita on tunnustettu kumpaiseltakin puolelta päättyneeksi.

Kokous päätti keskustelutta hyväksyä Meriennettelytapavaliokunnan mietinnön n:o 4.

Otettiin kahviloma.

Kahviloman jälkeen, klo 4,30 i.p.. johti puhetta *Hj. Längström*.

Osuustoiminnallisten liikkeiden henkilökunnan
järjestäytyminen.

Väläkysymyksenä esitti *K. F. Hellgren* seuraavaa:

Kuten tiedämme, on osuuskuntaliike, varsinkin kulutusta käsittävä osuusliike, työväestön käsissä. Mutta ikäväksemme me huomaamme, että kaikissa osuusliikkeissä ei ole väki järjestynyttä. Olen m.m. kuullut, että Elannon suuresta liikkeestä kuuluu 5—6 henkeä järjestyneisiin! Minä kyselin näitä suhteita ulkomaalaisilta tovereilta. Norjan edustaja toveri Teigen sanoi muiden muassa, että heillä on osuuskuntien säännöissä sellainen määräys että kukaan ei voi olla työssä osuusliikkeessä jos ei kuulu työväenjärjestöön. Toveri Svendseniltä kysyin Tanskan oloja ja hän sanoi, että heillä ei ole säännöissä tästä määräystä, mutta se ilmankin käsitetään niin selvänä periaatteena, ettei voi tulla kysymyksenkään järjestäytymättömien henkilöiden toiminta osuusliikkeissä. Näillä muutamilla sanoilla arvelen selvittäneeni kysymystä tarpeeksi ja luulen kokouksen olevan yksimielisen siitä, että voimme periaatteessa hyväksyä sellaisen päätelmän, että ammattiyhdistyksien ja Ammattijärjestön on koetettava mahdollisimman mukaan ajaa sitä periaatetta, että kaikkien osuuskuntien ja osuuskauppojen toimihenkilöiden täytyy kuulua ammattijärjestöön.

Ehdotan siis kokouksen hyväksyttäväksi seuraavaa:

Suomen Ammattijärjestön kuudes edustajakokous lausuu niille osuustoiminnallisille liikkeille, joita nimitetään edistysmielisiksi eli työväen osuustoimintaliikkeiksi, vakavan toivomuksensa, että nämä osuustoiminnalliset liikkeet velvoittaisivat työväkensä ja henkilökuntansa liittymään jäseniksi työväen ammatillisiin järjestöihin.

Kokous päätti yksimielisesti hyväksyä Hellgrenin ehdotuksen.

Kokouksen päättäminen.

Kokouksen puheenjohtaja Hj. Längström ilmoitti, että kokoukselle esitetyt asiat ovat tulleet päätökseen käsitellyiksi, joten lähes viisi päivää kestänyt, kokoustyö nyt päätetään.

Tämän jälkeen lausui ulkomaalaiset vieraat jäähyväisensä.

Tanskan Ammattijärjestön edustaja toveri *Svendsen* lausui: Tahdon ensin kiinnittää huomiota siilien, että Tanskassa on täysin voitettu kanta se, että osuusliikkeitten henkilökunnat ovat ammatillisesti järjestyneet. Tanskan osuusliikkeet eivät ole niin suuressa määrin kuin ne täällä ovat, jonka vuoksi Suomen ammatillisella liikkeellä on suurempi syy järjestää tämä asia. Valitan, etten ole voinut kokouksen menoa täysin seurata, koska en taida suomen kieltä, mutta mikäli olen saanut tietooni, niin käsitän, että Suomen työväestö voimakkaasti pyrkii myös siihen päämäärään joka on kaikkialla yhteinen: yksimielisyys. Kun olin täällä vuonna 1912, ei silloin ollut mitään eri suuntia. Mutta olen vakuutettu, oltuani 35 vuotta amm.yhd.liikkeen palveluksessa, että lopulta saavutamme päämäärän, joka on yhteinen kaikille työläisille. Työläisillä täytyy olla Suomessa sama päämäärä kuin on kaikilla työläisillä kansainvälisessä työväenliikkeessä, nimittäin *työväen vapauttaminen kapitalismin kahleesta*. Siihen on työväestön joka maassa pyrittävä ja siinä pyrkimyksessä meillä täytyy ehdottomasti olla yksimielisyyttä. Olen kuullut täällä tovereilta, että Suomessa nykyään on hyvin mahtava poliisivalta, että se koska tahansa vangitsee työväenliikkeen johtomiehiä. Tämän johdosta tahdon Lausua, että Tanskassa on noin 50 vuotta sitten jo päästy sellaisesta tilanteesta eroon. Toinen asia, joka suoraan sanoen on minua ihmetyttänyt on se, että työväeni veljeshaudoille pystyttämät patsaat ovat riistetyt pois paikoiltaan ja että poliisit apureineen ovat sellaista häväistystä suorittaneet. Tällaista menettelyä ei voitaisi ymmärtää Tanskassa, koska se pidettäisiin niin ala-arvoisena, että siinä asiassa ryhtyisi jo porvaristokin häväistystä vastustavalle kannalle. Lopuksi tahdon vielä kiittää siitä ystävällisestä kohtelusta, mikä on osakseni tullut Suomen järjestyneen työväen puolelta. Ehdotan, että kohotettaisiin *eläköön huuto* Suomen työväenliikkeelle.

Kokous yhtyi eläköönhuutoon.

Norjan Ammattijärjestön edustaja toveri *Tejgen* lausui: Kokouksesta saattaa tuntua siltä, etten olisi voinut seurata täällä keskustelua, mutta pyydän vakuuttaa, että tulkki, joka on minulle toimitettu, on pitänyt minua täällä keskustelujen tasalla ja olen selvillä kaikesta siitä, mitä täällä on tapahtunut ja mitä on päätetty. Tilanne nykyaikaisissa kapitalistisissa maissa on sellainen, että ne omaisuudet, mitä maailmansodan aikana on ryöstämällä saatu, alkavat vähitellen olla lopussa ja se merkitsee sitä, että romahduksia tapahtuu pankkimaailmassa ja teollisuus kärsii, koska keinotekoisesti ei voida tuotantoa ylläpitää. Norjassa eräiden suurimpien pankkien ja teollisuuslaitosten romahdukset viime aikoina todista-

vat, että näin tapahtuu. Kun Suomalaiset toverit näissä oloissa taistelevat, niin kaiken sen mahdollisen avun, mitä Suomessa tarvitaan, tulee Norjan ammatillisesti järjestynyt työväki antamaan suomalaisille. Sen uskallan vakuuttaa, Tässä epätoivoisessa taistelussa, mitä vanhan kapitalistisen yhteiskunnan edustajat meillä käyvät, huutavat he nykyään pitempää työpäivää ja alempia palkkoja. Tämä on sellainen sotahuuto, joka merkitsee kapitalistisen maailman *yhdettätoista hetkeä*. Keinotekoisesti tahdotaan ylläpitää sitä mahtia yhteiskunnassa, mikä kapitalisteilla vielä on, mutta jos työväenjärjestöt ovat voimakkaat, niin ne voivat tässä viimeisessä taistelussa voittajina selviytyä. Senvuoksi onkin sosialisointikysymys kaikissa maissa otettu päiväjärjestykseen. Työväestö tahtoo saattaa yhteiskunnan haltuun, kaikki ne arvot, mitä se tuottaa ja senvuoksi se on nostanut tämän vaatimuksen kansainväliseksi. Mutta ennenkuin tähän päästään, on siinä eräs esiaskel, jota järjestäytynyt työväestö nimittää tuotannon voimaksi. Jos meillä on voimaa ottaa yhteiskunnan haltuun tuotantovälineet, sosialisoida ne, niin saattaa olla, että me emme voi hallita ja järjestää kaikkia; emme voi hoitaa tätä koneistoa, mikä on kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän aikana kehittynyt. Senvuoksi on järjestynyt työ väki, asettanut ensimmäiseksi vaatimukseksi ja velvollisuudekseen tuotannon kontrollikysymyksen. Toimittaessaan tätä, järjestynyt työväki tahtoo tutustua koko siihen koneistoon, mikä muodostaa kapitalistisen maailmanjärjestyksen aluni ja lopun. Ei ole niin helppo hallita. Voittaa voi työväki ja saada haltuunsa yhteiskunnallisen vallan, mutta pitää ja hallita sitä, on eri kysymys ja senvuoksi on näissä asioissa oltava tarkkoja. Senvuoksi on myös kansainvälisenä vaatimuksena tuotannon kontrolli asetettu ohjelmaan, jotta voitaisiin tähän koneistoon tutustua ja sitten aste asteelta päästä aseman herroiksi. Ammatillisissa järjestöissä on se voima, jolla työväki voi tämän yhteiskunnallisen koneiston ottaa haltuunsa ja ainoastaan sen nojalla se voi hallita yhteiskunnallista tuotantoa. Erikoisesti huomautan, että ennenkuin tämä voi onnistua, täytyy työväen järjestöjen olla *vankkoja ja lujia*. Lujat ja vankat järjestöt ovat siis tulevan yhteiskuntarakenteen pohjana. Samalla kun olen yhä enemmän mieltynyt Suomeen, mitä useamman kerran olen täällä käynyt uskon ja toivon, että Suomen ammattiyhdistysliike ja Suomen työväenliike yleensä, taistelunsa nojalla saa.vuttaa työväestölle valta- ja voima-aseman.

Puhe otettiin vastaan suosiosoituksella.

Tshekko-Slovakian Ammattijärjestön edustaja toveri *Novak* lausui: Olen voinut olla kokouksessa läsnä vain 3 päivää, mutta olen tällä ajalla tarkasti seurannut kokouksen menoa ja huomannut, että Suomen köyhälistö on kyllä taivutettu, mutta ei se ole murtunut. Tämän kokouksen menosta olen huomannut, että Suomen köyhälistö on valmis käymään taisteluun porvaristoa vastaan yhteisessä rintamassa riippumatta siitä, mihin poliittisiin puolueisiin työväestö kuuluu. Vaikka Suomi on pieni maa, on sillä siitä huolimatta kan-

sainvälisessä suhteessa suuri merkitys varsinkin, siihen katsoen, että tämä maa on yksi valkoisen terrorin tyypillisimpiä alueita. Erikoiden tahdon huomauttaa kahdesta tärkeästä kysymyksestä, joita tässä kokouksessa on käsitelty, nimittäin: suhtautumisesta poliittisiin puolueisiin sekä suhtautumisesta Internationaleen. Mielestäni kokous on molemmissa näissä kysymyksissä ottanut aivan oikean kannan ja sitä selvemmin tämä kanta on siunauksellinen, kun se tekee mahdolltomaksi hajaantumisen ammattiyhdistysliiketoiminnassa. Sillä yhteinen rintama porvaristoa vastaan on tällä hetkellä välttämätön. Lopuksi tahdon ilmoittaa vieväni mitä parhaimmat terveiset Tshekko-Slovakian köyhälistölle Suomesta ja olen varma siitä, että Suomen köyhälistö ja Tshekko-Slovakian köyhälistö tulevat olemaan samassa rintamassa taistelussa porvaristoa vastaan. *Eläköön Suomen työväki!*

Puhe otettiin vastaan suosionosoituksella.

Ulkomaalaisten vieraiden puheitten jälkeen huudettiin *Eläköön Kansainväliselle työväenliikkeelle* sekä Suomen työväenliikkeelle.

Puheenjohtaja *Hj. Långström* vastasi vieraiden jäähyväispuheisiin seuraavasti:

Arvoisat ulkomaalaiset veljesjärjestöjen edustajat, toverit Svendsen, Tejgen ja Novak! Minulla on Suomen Ammattijärjestön kuudennen edustajakokouksen puolesta suuri ilo lausua tämän kokouksen kiitollisuus siitä, että se on saanut vastaanottaa teidät vieraaksensa. Vaikka tilanne tässä maassa onkin sellainen, että meidän keskusjärjestömme ei tällä kertaa kuulu mihinkään kansainväliseen keskusjärjestöön, ei se seikka suinkaan merkitse sitä, että me emme antaisi arvoa kansainväliselle järjestäytymiselle. Päinvastoin Suomen ammatillisesti järjestynyt työväki tulee tarkalleen seuraamaan kansainvälistä järjestäytymistä ja myöskin tämän seuraamisen perusteella järjestämään toimintansa, ottaen huomioon nimenomaan joukkotahdon ja ne periaatteet ja ne päämäärät, mitkä työväki on omaksunut taistelussaan kapitalismia vastaan. Siitä huolimatta, vaikka emme kuulukaan mihinkään kansainväliseen järjestöön, toivomme, että yhteisymmärrys, niiden maiden välillä, jotka ovat täällä edustettuina, tulisivat edelleenkin kiinteästi säilymään. Olemme nimittäin vakuutettuja siitä, että vielä kerran koittaa se päivä, jolloin tämän maan ja myöskin koko maailman työväkeä voidaan tervehtiä liittyneenä yhteen ainoaan kansainväliseen yhtymään. Pyydän Teitä toverit, viemään edustamillenne järjestöille tämän kokouksen ja koko Suomen järjestyneen työväen sydämelliset terveiset ja vakuutuksen siitä, että tämän maan järjestynyt työväki tulee edelleenkin, pysymään uskollisena luokalleen ja tätä silmällä pitäen ratkaisemaan kansainväli syyskysymyksensä. Kiitän Teitä niistä selostuksista, joita olette tälle kokoukselle antaneet ja lausun toivomuksenani — ja se on tämän kokouksen ja koko Suomen ammatillisesti järjestyneen työväen toivomus — että tämä yhdessäolo lähentäisi näiden maiden yhteistä toimintaa, jotka ovat tässä kokouksessa edustettuina. Pyydän loppujen lopuksi, vaikka täällä onkin jo niin monta eläköön

huutoa esitetty kohottamaan vieläkin nelinkertaisen, eläköön huudon kaikkien niiden maiden työväenliikkeelle jotka ovat tässä kokouksessa, edustettuina.

Kokous yhtyi nelinkertaiseen *eläköön huutoon!*

Puheenjohtajan vastaus tulkittiin vieraille.

Ammattijärjestön puheenjohtaja Bdv. Huttunen lausui Matti Väisäsen puolesta kokoukselle kiitoksensa, että kun kokous on yksimielisesti hyväksynyt kuluneen toimintakauden työn, on se parhaimpana todistuksena toveri Väisäsen tähänastisen toiminnan pätevydestä. Toivoi, että Väisäsen pian vankeudesta vapautuisi ja pääsisi siihen tehtävään, johon hänelle tämä kokous on edelleen yksimielisen luottamuksen antanut.

Omasta puolestaan lausui puhuja kiitoksensa kokoukselle, hänelle osoitetusta luottamuksesta.

Lopuksi lausui puheenjohtaja 11j. *Ldngström*: Ennenkuin julistan kokouksen päättyneeksi, pyydän kiittää kokouksen osanottajia siitä hyvästä yhteisymmärryksestä, mikä on vallinnut kokouksen toimitsijain ja osanottajien kesken, samoinkuin lausun kiitokseni suoritetusta työstä kokouksen osanottajille, valiokunnan jäsenille sekä kutsuvieraille. Tulloon se työ, jonka tämä kokous on loppuun suorittanut, menestykselliseksi tämän maan ammatilliselle työväenliikkeelle ja olkoon se auttamassa meitä lähemmäksi sitä päämäärää johonka olemme pyrkimässä. Näillä sanoilla julistan minä Ammattijärjestön kuudennen edustajakokouksen päättyneeksi.

Laulettiin kaksi säkeistöä "Kansainvälistä" työväen marssia.

Näin päättyi Suomen Ammattijärjestön kuudes edustajakokous toukokuun 25 p:nä kello 5,30 ilalla.

Suomen Ammattijärjestön kuudennen, edustajakokouksen pöytäkirjan olemme tarkastaneet ja hyväksyneet.

Helsingissä heinäkuun 18 päivänä 1923.

Veikko Huuskonen.

F. A. Hyrsky.

Suomen Ammattijärjestön r.y.

Säännöt

¹ *.

Nimi ja kotipaikka.

Järjestön nimi on Suomen Ammattijärjestö, jonka muodostavat Suomen työväen teollisuus- ja ammattiliitot ja joka on näiden sekä niihin kuuluvan työväen keskusjärjestö.

Suomen Ammattijärjestön kotipaikka on Helsingin kaupunki, jossa järjestön hallitus (toimikunta) ja toimisto sijaitsevat.

2 J.

Tarkoitus ja toiminnan laatu.

Suomen Ammattijärjestön tarkoitus on: vahvistaa ja edistää järjestäytymisen kautta palkkatyöväen pyrkimyksiä taloudellisten parannusten hankkimiseksi ja henkisen kehityksen edistämiseksi sekä yksityisomistusoikeuteen perustuvan tuotantojärjestelmän muuttamiseksi sellaiseksi, että tuotantoa harjoitetaan vain yhteiskunnan hyväksi.

Tämän tarkoituksensa saavuttamiseksi harjoittaa S. Ammattijärjestö seuraavanlaista toimintaa:

a) vaikuttaa taloudellisen järjestäytymisliikkeen hyväksi sekä suullisella että kirjallisella kehoitus-työllä, perustaa paikallisia taloudellisia järjestöjä, missä se on mahdollista, kehoittaen osastoja liittymään niille kuuluviin teollisuus- tai ammatillisiin keskusjärjestöihin, sekä ylidembukaistuttaa S. Ammattijärjestöön yhtyneiden liittojen esiintymistä ulospäin, erittäinkin, työnantajia ja heidän järjestö jään koh- taan ;

b) toimii työväen luokkatietoisuuden syventämiseksi ja valistustason kohottamiseksi;

c) kerää ja valmistaa yhtyneiden liittojen avulla tilastoa palkkatyöväen aseman selventämiseksi;

d) avustaa siveellisesti sekä aineellisesti S. Ammattijärjestöön yhtyneitä liittoja, milloin näiden jäseniä joutuu sellaiseen työtaisteluun, jota näiden sääntöjen mukaan on S. Ammattijärjestön puolelta avustettava;

e) ylläpitää yhteyttä vastaavien ulkomaalaisten ammatillisten keskusjärjestöjen kanssa, sekä toimii näiden keskisen, jäsenien taloudellisen avustuksen merkityksellisemmäksi saattamiseksi.

3 §.

8. *Ammattijärjestöön liittymisehdot ja -tapa.*

1. Jokainen teollisuus- tai ammattiliitto, joka hyväksyy Ammattijärjestön säännöt ja toimintatavat, on oikeutettu liittymään S. Ammattijärjestöön.

2. Liittymispyyntö on tehtävä kirjallisesti Ammattijärjestön toimikunnalle sen laatiman kaavakkeen mukaan. Ilmoitusta tulee seurata kolme kappaletta voimassa olevia liiton sääntöjä.

3. Jos toimikunta katsoo olevan sellaisia syitä, joiden takia se ei voi liittoa Ammattijärjestöön ottaa, voi liitto esittää yhtymispyyntönsä Ammattijärjestön edustajakokouksen ratkaistavaksi.

4. Ammattijärjestöön ei oteta sellaista erillistä osastoa, joka on eronnut jostakin liitosta tai jolla on tilaisuus yhtyä johonkin liittoon, mutta jos useammat joko liitosta eronneet tai muuten erillisinä olevat osastot perustavat uuden liiton, saa tämä liittyä Ammattijärjestöön, jos toimikunta sen hyväksyy.

4 { .

MaTcsut, eroittaminen ja eroaminen.

1. Suonien Ammattijärjestölle suorittavat siihen kuuluvat liitot vakainaista veroa 2: 50 jokaiselta täysinmaksavalta ja 1: 25 puolimaksavalta jäseneltä vuosineljännekseltä. Jos liitossa on useampia maksuluokkia, luetaan korkein maksuluokka täysin maksavaksi.

2. Vero suoritetaan aina kunkin vuosineljänneksen päätyttyä seuraavan kuukauden aikana, eli huhti-, heinä-, loka- ja tammikuun ajalla, ja on se suoritettava kaikilta jäseniltä, mitä liittoon kuuluu, paitsi ei niiltä jäseniltä, jotka liitto on omista veroistaankin vapauttanut.

3. Jos liitto ei ole maksanut veroa 2:ssa kohdassa määrättyä aikana, ei se saa Ammattijärjestön avustusta, eikä sillä ole edustusoikeutta Ammattijärjestön kokouksissa ennenkuin maksamatta olevat verot ovat suoritettut.

4. Jos liitto ilman Ammattijärjestön toimikunnan hyväksymää syytä, jättää veronsa suorittamatta vielä kuukauden sen ajan yli, minkä kuluessa se toisen kohdan mukaan on suoritettava, voi Ammattijärjestön toimikunta erottaa liiton Ammattijärjestön jäsenyydestä. Näin erotettu liitto voi yhtyä uudelleen ainoastaan samoin kuin sellainen liitto, joka ei ennen ole Ammattijärjestöön kuulunut.

Jos liitto eroaa Ammattijärjestöstä, on siitä ilmoitettava Ammattijärjestön toimikunnalle, ja suoritettava Ammattijärjestön verot eroamispäivään asti.

5. Ammattijärjestöstä erotettu tai eronnut liitto ei saa takaisin mitään sille suorittamiaan maksuja.

5 §.

S. Ammattijärjestön toimikunta (Sallitus).

1. S. Ammattijärjestön tehtäviä hoitaa näiden sääntöjen ja edustajakokousten päätösten mukaan toimi-

kunta (hallitus), jonka muodostavat edustajakokouksen valitsevat puheenjohtaja sekä jokaisen Ammattijärjestöön kuuluvan liiton valitsevat jäsenet. Ammaalin vahvistaa Ammattijärjestön edustajakokous, mattijäijestön edustajakokouksen aikana tapahtuneen

2. Ammattijärjestön toimikunnan jäsenet valitaan siten, että jokainen siihen yhtynyt liitto valitsee toimikuntaan yhden edustajan. Jos liitossa on yli 5,000 jäsentä, valitaan kaksi ja jos jäsenluku on yli 15,000, kolme edustajaa, sekä silloin kun jäsenluku on yli 30,000, neljä edustajaa, sekä yhtä monta varajäsentä. Lisäksi valitaan yksi ruotsinkielisten ammatillisten järjestöjen edustaja ja tälle kaksi varajäsentä. Tämän vaalin toimittaa Ammattijärjestön edustajakokous ruotsinkielisten järjestöjen asettamista ehdokkaista. Toimikunnan toiminta-aika kestää siitä edustajakokouksesta alkaen, jossa se on valittu, siihen saakka kun seuraava kokous on valinnut uuden toimikunnan.

Edellä sanottua perustetta silmälläpitäen on asianomainen liitto oikeutettu edustajakokouksen välisenä aikana valitsemaan mahdollisesti tarvittavat lisäjäsenet tai varajäsenet, samoin kuin edustajakokouksessa valittujen poistuneiden jäsenten tilalle uudet jäsenet Ammattijärjestön toimikuntaan. Samoin voi liitto kutsua edustajansa pois toimikunnasta ja valita uuden tilalle, milloin näkee pätevää aihetta siihen olevan.

•3. Toimikunta ja toimeenpaneva valiokunta kokoon-tuvat aina tarpeen vaatiessa, ja tekevät päätöksensä yksinkertaisella ääntenenemmistöllä, sekä ovat päätös-valtaisia, jos vähintään 3/5 jäsenistä ja puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ovat saapuvilla. Jos päätöstä tehtäessä on äänestettävä, ja äänet menevät tasan, tulee päätökseksi se mielipide, jota puheenjohtaja tai hänen sijaisenaan toimiva kannattaa.

4. Toimikunta asettaa keskuudestaan 6-henkisen valmistus- ja toimeenpanevan valiokunnan, sekä näille 3 varajäsentä, joka yhdessä puheenjohtajan kanssa hoitaa kokousten väliajoilla toimikunnan sille osoittamia tehtäviä. Varajäsen kutsutaan kokoukseen varsinaisen ollessa estettynä.

5. Jos toimikunnan jäsen on poissa kahdesta kokouksesta peräkkäin, eikä hän poissaololleen voi esittää mitään pätevää syytä, katsotaan hänet toimestaan eronneeksi, ja kutsutaan varajäsen hänen tilalleen. Eronnut toimikunnan jäsen on vastuunalainen siltä ajalta minkä hän on toimikuntaan kuulunut.

6. Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, ollen myös oikeutettu ottamaan ja erottamaan sihteerin, taloudenhoitajan ja tarvittavat apulaiset, sekä kehoitus- ja valistustyöntekijät.

7. Toimikunnan tehtävänä on: keskustella ja päättää kaikista sille osoitetuista asioista. Valmistus- ja toimeenpanevan valiokunnan on toimikunnalle esitetyistä asioista lausuntonsa annettava, milloin se on mahdollista.

8. Puheenjohtajan tehtävänä on pääasiassa: valvoa Ammattijärjestön toimintaa sekä sisäisissä että ulospäin esiintyvissä asioissa, ottaa osaa työriitin käsitteilyn toimikunnan päätöksiä perusteella, ja myös

omastakin aloitteestaan, milloin asiaa kiireellisyys ja laatu sitä vaatii, tehden työriitaneuvotteluista selkoa toimikunnalle sen lähinnä seuraavassa kokouksessa. Hänen tehtävänään on myös johtaa keskusteluja toimikunnan kokouksissa, esitellä Ammattijärjestön edustajakokouksessa toimintakertomukset ja toimikunnan esittämät asiat, antaa sekä suullisesti että kirjeellisesti ohjeita ja neuvoja Ammattijärjestöön kuuluville liitoille ja niiden osastoille ja jäsenille, milloin niitä pyydetään, tai hän katsoo sellaiseen aiheetta olevan, valvoa tilastotyötä sekä yleensä pitää huolta Ammattijärjestön asiain jokapäiväisestä hoidosta.

9. Rahastonhoitaja, joka samalla on myös taloudenhoitaja, hoitaa Ammattijärjestön tilit, perii ja vastaanottaa kaikki Ammattijärjestölle tulevat maksut ja saatavat, suorittaa kaikki menoerät ja hoitaa tili- ja talousasioita koskevan kirjeenvaihdon.

Rahastenhoidosta määrätään tarkemmin näiden sääntöjen 8 §:ssä.

10. Sihteeri laatii pöytäkirjat toimikunnan kokouksissa, hoitaa kaiken muun kirjeenvaihdon paitsi mikä kuuluu puheenjohtajalle tai rahastonhoitajalle, laatii toimintakertomukset neuvotellen niistä puheenjohtajan kanssa ja esittää ne toimikunnalle, hoitaa Ammattijärjestö-lehden toimitustyön sekä yleensä tekee ne kirjalliset tehtävät mitä toimikunta määrää.

11. Jos puheenjohtaja eroaa tai erotetaan edustajakokouksen välisenä aikana, julistaa toimikunta toimen avoimeksi ja valitaan 3:sta toimikunnan asettamasta ehdokkaasta Ammattijärjestön jäsenten kesken toimitella kiertoäänestyksellä se, joka saa enimmän ääniä.

12. Tarvittavien apulaisten sekä' kehoitus- ja valistustyöntekijäin palkat määrää toimikunta.

13. Ammattijärjestön nimen kirjoittaa puheenjohtaja tai ne kaksi henkilöä, jotka hallitus keskuudetaan siihen valtuuttaa.

14. Jos joku Ammattijärjestön toimitsijoista laiminlyö tehtävänsä, voi toimikunta hänet erottaa.

6 S,

Ammattijärjestön edustajakokous.

1. Ammattijärjestön varsinainen edustajakokous pidetään joka kolmas vuosi Helsingissä, toimikunnan lähemmin määräämänä aikana.

Ylimääräinen kokous voidaan pitää milloin toimikunta niin päättää tai milloin Ammattijärjestöön yhtyneiden liittojen % äänestykseen osaa ottaneista jäsenistä sitä vaatii.

2. Edustajakokouksella on ylin päätösvalta kaikissa Ammattijärjestön toimintaa koskevissa asioissa. Se myös ratkaisee lopullisesti kaikki riitakysymykset, joita mahdollisesti syntyy toimikunnan ja yhtyneiden järjestöjen välillä.

3. Edustajakokoukseen valitsee kukin Ammattijärjestöön kuuluva liitto, jos sen jäsenluku on alle 500, yhden edustajan; jos jäsenluku on 500—1,000, 2 edustajaa ja jokaista seuraavaa alkavaa tuhatta jäsentä kbhti yhden edustajan lisää.

Edustajia lähettää liitto sen jäsenluvun perusteella, jolta se on maksanut Ammattijärjestön verot edelliseltä, viimeksi kuluneelta vuosineljännekseltä.

Edustajain valinnan saa kukin liitto toimittaa tavalla, jonka se sopivammaksi katsoo.

Toimikunta valitsee edustajakokoukseen kaksi jäsentään.

Jos toimikunnan jäsen on valittu edustajakokoukseen edustajaksi, ei hänellä ole päätösvaltaa kuluneen ajan toimintaansa koskevista asioista,

4. Toimikunnan tulee antaa liitoille tieto edustajakokouksesta 5 kuukautta ennen sen alkamista. Kutsu edustajakokoukseen lähetetään kiertokirjeillä ja sitä paitsi sanomalehdissä tiedoittamalla viimeistään yhtä kuukautta ennen kokousta.

Liittojen on lähetettävä edustajainsa valtakirjat toimikunnalle tarkastettaviksi viimeistään 14 päivää ennen kokouksen alkamista.

5. Kaikki yhtyneet järjestöt ovat oikeutettuja tekemään kokoukselle esityksiä ja ehdotuksia. Liittoon kuuluva osasto lähettää ehdotuksensa liittonsa toimikunnalle, joka lähettää ne Ammattijärjestön toimikunnalle 2 kuukautta ennen kokousta, ja tulee osastojen sen takia lähettää esityksensä liiton toimikunnalle viimeistään 7 päivää ennen mainittua aikaa.

Ammattijärjestön toimikunta liittää esityksiin oman lausuntonsa, painattaa ne, ja lähettää ne viimeistään 4 viikkoa ennen kokouksen alkamista liittojen toimikunnille, jotka lähettävät ne edelleen osastoille. Esityksiä tulee seurata myös edustajakokouksen päivä- ja työjärjestys.

6. Edustajakokous tarkastaa ja päättää siitä, mihin edellisen toimintakauden toiminta ja varainhoito antaa aihetta, sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle;

toimittaa Ammattijärjestön puheenjohtajan ja toimikunnan vaalit ja tilintarkastajain vaalit;

määrittää puheenjohtajan ja rahastonhoitajan ja sihteerin palkat sekä toimikunnan jäsenien palkkiot;

käsittelee ja päättää kaikki ne asiat, mitä osastot, liitot tai Ammattijärjestön toimikunta ovat tämän pykälän 5 kohdan mukaan esittäneet.

Myöhemmin esitettyjä asioita voi edustajakokous myös ottaa käsiteltäväkseen jos % äänten enemmistö niin päättää.

7. Edustajain päiväpalkat, jotka kokous itse määrää, sekä matkakulut, suoritetaan ensin Ammattijärjestön varoista. Matkakulut suoritetaan kolmannen luokan taksan mukaan rautatiellä ja toisen luokan taksan mukaan laivassa sekä hevoskyydistä majataloille vahvistetun taksan mukaan.

Edustajakokouksien kokonaissumma jaetaan liittojen maksettavaksi suhteellisesti jäsenluvun mukaan.

Nämä kulut ovat suoritettavat kahden kuukauden kuluessa sen jälkeen kuin edustajakokous on päättynyt. Tämän suorituksen laiminlyömisestä tai viivyttämisestä on sama seuraamus kuin näiden sääntöjen 4 §:ssä on verojen suorittamisen laiminlyömisestä määrätty.

r §.

Ammattijärjestön ja liittojen 'keskinäiset tehtävät, tiedonannot sekä riitojen ratkaiseminen.

1. Ammattijärjestön toimikunnan puolesta lähetetään liittojen toimikunnille joka vuoden loppupuolella, viimeistään joulukuun ensi päivään mennessä, kaavakkeita, joita liittotoimikunnat lähettävät osastoille kaksi kappaletta kullekin, ja joista kukin osasto toisen täytettynä liittonsa toimikunnalle palauttaa, joka niistä tekee yhteenvedon sitä varten laadituille eri kaavakkeille, joita Ammattijärjestön toimikunta lähettää samalla kun osastojenkin kaavakkeita. Nämä yhteenvedot tulee liittotoimikuntien lähettää Ammattijärjestön toimistoon viimeistään maalisk. 1 p:ään mennessä kunakin vuonna.

Samalla tulee liittotoimikuntien lähettää lyhyt toimintakertomus edelliseltä kalenterivuodelta.

2. Edellisen kohdan mukaan saatujen tietojen sekä muiden Ammattijärjestön toimikunnan asiakirjoissa olevien aineksien perusteella laaditaan Ammattijärjestön toimintakertomus, ja lähetetään liittotoimikunnille sekä niiden kautta osastoille, samoin myöskin tilikertomus.

3. Kaikki Ammattijärjestön toimintaa koskevat tiedonannot lähettää toimikunta liitoille ja niiden kautta osastoille kiertokirjeillä, tai julkaisee ne Ammattijärjestö-lehdessä.

4. Jos Ammattijärjestön toimikunta ryhtyy keräämään tilastoa, ja sitä varten lähettää liitoille kaavakkeita, tulee liittotoimikuntien huolehtia kaavakkeiden osastoille toimittamisesta, jos tilastoa aiotaan kerätä osastoja myöten, sekä myös niiden takaisin palauttamisesta määrättyinä aikana.

5. Liittojen tulee myös Ammattijärjestölle lähettää sääntöjään ja julkaisujaan aina niiden ilmestyttyä, sekä yleensä antaa niitä tietoja ja ilmoituksia, joita Ammattijärjestön toimikunta ilmoittaa tarvitsevana.

6. Ammattijärjestön puheenjohtajalla tai toisella sitä varten valitulla edustajalla on läsnäolo- ja esitysoikeus kaikissa Ammattijärjestön alaisten järjestöjen kokouksissa.

7. Jos Ammattijärjestöön kuuluvien järjestöjen kesken syntyy riita, eikä siitä voida sopia muuten, on riita-asia jätettävä sovinto-oikeuden ratkaistavaksi, jos jompikumpi riitapuoli sitä vaatii. Sovinto-oikeus asetetaan kutakin asiaa varten erikseen, siten, että kumpikin riitapuoli valitsee siihen kaksi jäsentä ja nämä valitsevat puheenjohtajan, joten sovinto-oikeus tulee 5-jäseninen. Jos riitapuolten valitsevat jäsenet eivät sovi puheenjohtajasta, määrää sen Ammattijärjestön toimikunta.

Sovinto-oikeuden tulee ratkaista sille esitetty asia viimeistään 14 p:nä asian esille ottamisesta lukien, jos eivät pätevät syyt vaadi pitempää aikaa.

Sovinto-oikeuden päätös on lopullinen ja molempia puolia sitova.

8 J.

Ammattijärjestön tilit ja niiden lopullinen tarkastus.

1. Sen lisäksi, mitä näiden sääntöjen 5 §:n 9 kohdassa on rahastonhoitajan tehtäviksi määrätty, tulee hänen aina neljännesvuoden päätyttyä esittää toimikunnalle selonteko tiliasemasta sekä yhteenvedo kulu- neen vuosineljänneksen tileistä.

2. Tilit päätetään kalenterivuositain ja jätetään tilintarkastajille viimeistään maalisk. 1 p:ään mennessä seuraavana vuonna.

3. Laskujen hyväksymisestä, käteiskassan suuruudesta ja rahojen talletuksesta määrää Ammattijärjestön toimikunta.

-1. Edustajakokous valitsee kolme vakinaista ja kolme varatilintarkastajaa. Jos vakinainen jostakin syystä eroaa, tai on estetty tointaan täyttämästä, kutsutaan varamiehistä enemmän ääniä saaneet tilalle.

5. Tilintarkastajien tulee tarkastaa tilit ja kassa aina neljännesvuoden päätyttyä, sekä koko vuoden tilit seuraavan vuoden maalisk. 15 p:ään mennessä. Tarkastuksen päätyttyä tulee heidän antaa kirjallinen lausuntonsa tileistä sekä varojen hoidosta, siihen liittyvine mahdollisine muistutuksineen. Tilintarkastajain lausunto esitetään tilikertomuksen yhteydessä toimikunnalle.

6. Jos tilejä tarkastettaessa niissä ilmenee virheitä tai sekavuuksia, ja tilintarkastajat jättävät ne mainitsematta, ovat he niistä vastuussa samalla tavalla kuin toimikunta ja rahastonhoitajakin.

7. Tilintarkastajat saavat tehtävästään palkkion esittämänsä ja toimikunnan hyväksymän laskun mukaan.

8. Tilintarkastajat valitsevat puolestaan yhden edustajan Ammattijärjestön edustajakokoukseen.

9 J.

Palleka- ja työehtoliikkeit ja työriidat.

1. Kun jossakin Ammattijärjestöön kuuluvan liiton osastossa on päätetty ryhtyä toimenpiteisiin palkkojen tai muiden työehtojen parantamiseksi, on osaston tästä päätöksestään heti ilmoitettava liittonsa toimikunnalle, ja toimikunnan, asiaa käsiteltyään, ilmoitettava siitä Ammattijärjestön toimikunnalle, liittäen mukaan oman lausuntonsa osaston päätöksen suhteen. Samoin on meneteltävä, jos työnantajain puolelta on ilmoitettu työehtosopimus irtisanottavaksi tai muihin työehtoja koskeviin toimenpiteisiin ryhtyvään.

Kun yUämainitunlainen ilmoitus on Ammattijärjestön toimikunnalle saapunut, tulee toimikunnan antaa siitä lausuntonsa asianomaisen liiton toimikunnalle pyydettyyn päivään mennessä, mikäli se on mahdollista.

2. Jos uusi työehtosopimus aiotaan esittää työnantajille, tulee edellisessä kohdassa mainittua ilmoitusta seurata jäljennös tästä sopimusehdotuksesta sekä liiton että Ammattijärjestön toimikunnalle, ja on sen

ohella mainittava, milloin sopimusehdotus aiotaan työnantajille esittää.

3. Palkka- ja työehtosopimuksen sekä sen esittämisen suhteen antaa Ammattijärjestön toimikunta lausuntonsa, kuten tämän pykälän 1 kohdassa mainitaan. Vaikka toimikunta suostuu sopimusehdotuksen esittämiseen, niin sen nojalla ei vielä voida työlakkoon ryhtyä, jos lakko tulee käsittämään enemmän kuin 5 % asianomaisen liiton jäsenistä, ennen kuin toimikunta on asiaa uudelleen käsitellyt ja hyväksynyt lakon aloittamisen.

4. Kun uudet vaatimukset tai työehtosopimus liiton ja Ammattijärjestön toimikuntien suostumuksella esitetty, tulee asianomaisen osaston ja liiton koettaa saada ne neuvottelujen kautta hyväksytyksi, joihin neuvotteluihin Ammattijärjestön toimikunnan puolesta myös, liiton tai osaston taholta sitä pyydetäessä, otetaan osaa.

5. Jos neuvottelujen katitta ei saada tyydyttävää tulosta tai työnantajain taholta ei niihin ollenkaan antauduta, ottaa Ammattijärjestön toimikunta asian viipymättä uudelleen käsiteltäväkseen ja harkitsee sekä päättää voidaanko työlakkoon ryhtyä tai ei. Päättöksestään ilmoittaa toimikunta asianomaisen liiton toimikunnalle ja jos päätös on kieltävä, vaan lakko siitä huolimatta puhkeaa, ei Ammattijärjestö siinä tapauksessa ole siitä vastuunalainen. Kuitenkin, jos täten puhjenneen lakon kestäessä saadaan sovitteluja aikaan, otetaan Ammattijärjestön taholta pyydetäessä niihin osaa.

6. Jos työnantajain ja heidän järjestöjensä taholta aiotaan ryhtyä toimenpiteisiin voimassaolevien palkka- ja työehtojen huonontamiseksi ja siitä on asianomaisten työntekijäin järjestöjen taholta ilmoitettu Ammattijärjestön toimikunnalle, kuten tämän pykälän 1 kohdassa määrätään, tulee toimikunnan ja samoin asianomaisen liiton, toimikunnan ryhtyä heti koettamaan vaikuttaa siten, että aiotusta palkka- ja työehtojen huonontamisyrityksestä luovutaan. Jos toimikunnat siinä eivät onnistu, ottaa Ammattijärjestön toimikunta harkittavakseen voitaisiinko puolustuslakkoon ryhtyä.

Tällaisissa tapauksissa sekä myös kannatuslakkoihin nähden noudatetaan mitä tämän pykälän 5 kohdassa on määrätty.

7. Jos työnantajain taholta julistetaan työnsulku, neuvottelee Ammattijärjestön toimikunta yhdessä asianomaisten liittojen toimikuntien kanssa niistä toimenpiteistä, joihin katsotaan voitavan ryhtyä syntyneen tilanteen johdosta.

5. Kun sellaisella työpaikalla, missä työskentelee eri liittoihin kuuluvia työntekijöitä, näistä joku työiäisryhmä suunnittelee palkka- tai työehtoliikettä, on sen liiton, — siihen mennessä, kun kaikki työpaikan työläiset saadaan kuulumaan samaan liittoon, — johon mainittu ryhmä kuuluu, asetuttava vuorovaikutukseen toisiin liittoihin kuuluvien järjestöjen jäsenten kanssa, sellaisen yhteistoiminnan aikaansaamiseksi, että mikäli

mahdollista kaikki saman työpaikan työläiset asettaisivat samaan aikaan palkka- ja työehtovaatimuksensa, tai ellei kaikilla ryhmillä ole vaatimuksia esitettävänä, että he kuitenkin ovat tietoisia tehtävistä esityksistä voidakseen antaa tarvittavaa kannatustaan vaatimuksia esittäneille työläisryhmille.

Vähemmistöryhmät älkööt aiheuttako selkkauksia työpaikoilla, ellei työläisten enemmistön järjestöt ole sitä hyväksyneet.

9. Lakkoa suunnittelevat tai lakossa olevat järjestöt, eivät ole oikeutetut julistamaan kannatuslakkoon sellaisen työpaikan töitä, jonka työläiset kuuluvat toisen liiton alaiseen järjestöön ilman asianomaisen järjestön ja liiton suostumusta, eikä sellaisen työpaikan töitä, jotka kuuluvat saman liiton alaiseen toiseen perusjärjestöön, ilman liiton toimikunnan suostumusta.

10. Milloin yleisemmän lakon julistaminen, jossa osallisina tulee olemaan useamman liiton jäseniä, syystä tai toisesta tulee kysymykseen, on sen julistamiseen oikeus ainoastaan Ammattijärjestöllä, mutta ei sellainen saa tapahtua asianomaisten liittojen toimikuntain kanssa sitä ennen neuvottelematta.

10 J.

Ammattijärjestön avustus työsuluissa ja ylimääräinen vero.

1. Ammattijärjestö avustaa alaisensa liiton jäseniä näiden joutuessa sellaiseen työnsulkuun tai puolustuslakkoon, joka on aiheutunut työehtojen huonontamisyrityksestä ja jonka asianomainen liiton toimikunta sekä Ammattijärjestön toimikunta ovat hyväksyneet, Ammattijärjestön kullakin kerralla tekemän päätöksen mukaan. Sellaisesta kannatuslakosta tai sulusta, joka aiheutuu työehtojen parannusvaatimuksesta ei Ammattijärjestön avustusta makseta, vaan ovat ne käytävät asianomaisten liittojen omalla kustannuksella.

2. Kun Ammattijärjestön toimikunta on päättänyt, että taistelussa olevia jäseniä avustetaan, alkaa avustus sen jälkeen, kun avustettava sulku tai puolustuslakko on kestänyt 7 päivää.

3. Ammattijärjestön avustus on 6 mk. täysinmaksaville ja 3 mk. puolimaksaville jäsenille päivässä, joka maksetaan asianomaiselle liitolle, kun sen puolesta esitetään Ammattijärjestön sitä varten laatima kaavake.

4. Avustettavien työtaistelujen tukemiseksi voi Ammattijärjestön toimikunta määrätä liitoissa kannettavaksi ylimääräisen viikkoveron, joka saa nousta enintään 3 markkaan täysin ja 1 mk. 50 penniin puoliksi maksavilta jäseniltä viikossa.

Ylimääräinen vero kannetaan jäseniltä viikottain ja tilitetään Ammattijärjestölle toimikunnan määräämänä aikana.

5. Jos liitto jättää ylimääräiset veronsa suorittamatta 14 päivää yli sen ajan, jolloin ne Ammattijärjestön toimikunnan määräyksestä olisi ollut suo-

ritettava, on siitä sama seuraamus kuin on määrätty 4 §:n 4 kohdassa. Jos liitoilla ylimääräisen verotuksen aikana on lakko tai sulkku itsellään avustettavana, ja viikottainen avustussumma nousee siihen määrään, mitä ylimääräinen vero viikossa tekee, on liitto vapautettu tästä verotuksesta, vaan jos viikottainen avustussumma on pienempi viikottaista veromäärää, suoritetaan erotus Ammattijärjestölle.

11 §.

Muita määräyksiä.

1. Jos Suomen Ammattijärjestö päätetään purkaa ja sen toiminta lopettaa, käytetään sen mahdollisesti jällellä olevat varat johonkin työvälle yleishyödylliseen tarkoitukseen, ja päättää lopettava kokous lähemmin, mihin sellaiseen tarkoitukseen varat ovat käytettävät.

2. Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ja lisäyksiä ainoastaan Ammattijärjestön edustajakokouksessa, jos % äänten enemmistö sitä puoltaa.

Nämä säännöt astuvat voimaan heinäkuun 1 p:nä 3923.

Asia-luettelo.

Ammattijärjestön avoin kirje Suomen työätekeväälle kansalle	77
Ammattijärjestön lehti	67— 86
Ammattijärjestön puheenjohtajan vaali	94
Ammattijärjestön säännöt	67—122
Ammattijärjestön talousarvio	96— 97
Ammattijärjestön tilintarkastajain vaali	96
Ammattijärjestön toimikunnan vaali	95
Ammattijärjestön toimitsijain palkat	93
Ammattijärjestön valistustyön jäljestäminen	85
Ammatillisen liikkeen tehtävistä ja menettelytavoista	44
Ammatillisten ja poliittisten järjestöjen välisistä suhteista	73— 87
Internatioiialekysymys	82
Järjestömuodot ammatillisissa järjestöissä	17
Järjestömuodot, päätökset	101—122
Kokouksen avaus	3
Kokouksen edustajat	10
Kokouksen edustajain palkkiot ja matkarahat	94
Kokouksen päättäminen	128
Kokouksen, toimitsijat	12
Kokouksen työjärjestys ja työaika	11
Kolmas kokouspäivä	49
Kutsuvieraiden tervehdykset	6
Liitoittani jakautuminen ja rajat	102"
Neljäs kokouspäivä	77
Osuustoiminnallisten liikkeiden henkilökunnan järjestäytyminen	127
Poliittisten vankien avustaminen	88—123
"Suomen Sosialidemokraatin" toimitukselle	81
Sähkösanomat ja kirjalliset tervehdykset	9
Tervehdys poliittisille vangeille	68
Toimintavälineiden yhtäläistyttyminen	81
Toiminta- ja tilikertomukset	13
Toinen kokouspäivä	23
Tuotannon kontrolli	82
Työläisten asunto-oikeuksien turvaaminen erinäisillä teollisuusalueilla	82—127
Työläisten kesäloma	83
Työttömyyskysymys ja apukassat	82
Työväen Akatemia	90
Tshekko-Slovakian Ammattijärjestön edustajan tervehdys	49
Urakkatyö	90
Vaatetustyöntekijän liiton Tampereen os. n:o 6 työnsulkuavustus	86
Valiokuntain vaalit	13
Valistus- ja järjestelytyö ja Ammattijärjestön lehti	45
Viides kokouspäivä	97
Väisäsen oikeusjutun avustaminen	94
Väisäsen vangitseminen	97

Pöytäkirjaan merkityt puheenvuorot.

- Aronen, N., s. 84.
 Eronen, E., s. 88, 101.
 Halen, V., s. 120.
 Halme, A., s. 15, 16.
 Halme, V. s. 31, 46, 67, 71, 81, 83, 119.
 Hannunen, Hilda, s. 45, 56.
 Heinonen, F., s. 42, 120
 Heinänen, Iida, s. 47, 70, 76, 99.
 Hellgren, K. F., s. 127.
 Hellman, A., s. 123.
 Hulkkonen, h., s. 33, 81, 116.
 Huttunen, E., s. 25, 52, 68, 89, 93, 100, 131.
 Huurre, T., s. 47, 76, 83, 90.
 Huuskonen, V., s. 31, 72, 76, 90, 94, 100.
 Hysky, F., s. 94.
 Härmä, E., s. 36, 56, 82, 90.
 Immonen, TT, s. 45, 68, 74.
 Jokela, J., s. 47, 72, 75, 91, 94, 120.
 Joki, H., s. 44, 67, 70, 88, 117, 120.
 Jokinen, J. E., s. 76, 100.
 Kalenius, II., s. 30, 71, 117.
 Kankari, K., s. 3, 17, 40, 46, 67, 83, 89, 96, 99, 109, 122.
 Kanninen, O., s. 15.
 Kanto, V., s. 61, 68, 93, 96.
 Karjalainen, J., s. 30, 40, 47, 63, 76, 90, 94, 117, 120.
 Karvonen, D., s. 36, 46, 68, 70, 73, 75, 83, 89, 100, 117.
 Kaunola, J., s. 13, 46, 67, 72.
 Kivi, J., s. 126.
 Kiviranta, Saima, s. 72, 115.
 Koukkula, K., s. 47, 70, 90.
 Kärkkäinen, J., s. 71, 76, 90.
 Laine, E., s. 46, 83, 90.
 Luoto, H., s. 115.
 Längström, Hj., s. 49, 52, **92**, 128, 130, 131.
 Metsäranta, E., s. 15, 72, 73, 90.
 Mikkonen, R. s. 84.
 Moisio, H., s. 34, 69, 93, 94, 96, 99.
 Mäkinen E., s. 94.
 Mäkinen, S., s. 16, 24, 39, 46, 58, 71, 75, 83.
 Niemelä, Hj., s. 16, 31, 43, 47, 63, 67, 76, 81, 83, 113, 120.
 Niemelä, N., s. 37, 46, 68, 71.
 Novak, V., Tshekko-Siovakia, s. 49, 129.
 Nurmi, A., s. 37, 94.
 Nurmiaho, L., s. 14, 117.
 Nurminen, TT, s. 73.
 Nuru, E., s. 15, 16, 37, 46, 68, 70, 71, 72, 76, 82, 96, **119**.
 Oksanen, A., s. 45.
 Oksanen, O., s. 118.
 Pietikäinen, Fiina, s. 46, 76, 101, 119.
 Pukki, K., s. 70.
 Bakman, K., s. 31, 46, 55, 67, 70, 76, 83, ~~84~~ 90, 93, 100, 119.
 Riihimäki, E., s. 83.
 Räsänen, A., s. 65.
 Räsänen, H., s. 70, 76.
 Sainio, J., s. 30. 45.
 Svcndsen, E., Tanska, s. 8. 128.
 Tejgen, J., Norja, s. 23, 128.
 Thorberg, Ruotsi, s. 6, 91.
 Timonen, A., s. 72, 83, 90.
 Tolonen, A., 44, 70, 88, 90, 93.
 Toppinen, K., s. 31, 116.
 Tuliniemi, Fanny 76, 88, 116.
 Tunturi, J., s. 14, 45, 71, 76, 98.
 Tuorilainen, P., s. 15, 72, 94.
 Turunen, TT, s. 101.
 Tyllinen, V., s. 72, 117.
 TTggeldaM, K., s. 33.
 Valkama, A., s. 47, 57, 76, 89, 99.
 Viherkoski, V., s. 45.
 Visanen, T., s. 117.
 Vuokila, K., s. 55, 115.
 Vuori, I., s. 30, 47, 57, 67.
 Vuorio, V., s. 28, 37, 71, 74, 89, 98, **111**, 118.